

SARI BALON
KAYA ÖZTAŞ

Yazarın, yayımlanmış diğer yapıtları:

Şiir

Mutsuz Çağrılar (1963)
Hitityada Devirim (1977)
Sessiz ve Derinden (1994)

Roman

Zor Günler (1979, Kültür Bakanlığı Çocuk Romanı Ödülü)
Kuşatma, İhanet, Açlık (2009, Gagiad Edebiyat Ödülü)
Durgun Akardı Alleben (2011)
Zor Günler 2. Baskı (2015)
Zamane (2018, Telgrafhane)
Romanın Kaderi (2019, Telgrafhane)
Hayvanistandan İnsanistana

Derleme-Araştırma

İki Dilde Bir Güldeste (1964, karşılıklı şiir çevirileri)
Fransızcada Bütün Fiillerin Çekimi (1972)
Arnavut Öyküleri Antolojisi (1975, çeviri/derleme)
99 Soruda Antep ve Savunması (2012, Ycm Yayınları)
Tarihte ve Dinlerde Kadın (2016, Telgrafhane)

Sözlük

Fransızca-Türkçe, Türkçe-Fransızca Atasözleri Sözlüğü (1967)
Fransızca-Türkçe Deyimler Sözlüğü (1973)
Est-ce a ou de ve Türkçede Kullanılan Fransızca Sözcükler Sözlüğü (1980)

Çeviri

Düğün Gecesi (Oyun, B. Brecht, 1967)
Deneysel Tiyatro ve İki Oyun (B. Brecht, 1968, 1971)
Yaramaz Çocuklara Masallar (J. Prevert, karşılıklı çeviri)
Sömürge (Oyun, Charles Prost, 1969)
Özgürlüğün Bedeli (Oyun, E. Robles, 1975)
Açım (Roman, Georg Fink, 1974)
Elli Yaşlarından Sonra Cinsel Yaşam (Robert Chartam)
Antep ve Dört Kuşatma (M. Abadie, YCM yayınları, 2012)
Küçük Prens (Telgrafhane, 2019)

Radyofonize

Zor Günler
Yaşayan Ölünün Mirası (H. Troyat)

Ders Kitapları

Orta 1, 2, 3, Fransızca Yardımcı Ders Kitapları (1973)
Lise 1, 2, 3, Fransızca Yardımcı Ders Kitapları (1968, 69, 72)
Le Français Par les vocabulaires des sciences educatives
(1978, AÜ Eğitim Fakültesi Yayınları)
Lise 1 Sanat Okulları Fransızca Ders Kitabı (Osanor Projesi)

İÇİNDEKİLER

Sarı Balon	7
Kurbağaların Şarkısı	22
Gün Açarırken	27
Çocuğum Hangi Mesleği Seçsin?	40
İnsanın Başına Ne Gelirse	55
Dedemin Torunu	65
Torunun Dedesi	75
Fransız Türkolog	91
Güvercin	95
Bir Akşam Yemeği	109
Öykücülük Sanatı	114
Ne? Kim? Ben mi? En Birinci!	131

SARI BALON

Bir ekim akşamüstü, terasta oturmuş, bazen kızaran gökyüzündeki bulutlara, bazen de motor sesleri, satıcı çığlıkları ve trafik polisi düdüklelerinin birbirine karıştığı, aşağıya, caddeye bakınıp, zaman öldürüyordum. Emekli bir öğretmenin de, emekliliğinden on yıl sonra arada sırada böyle kendini bırakmışlığa gereksinimi vardır.

Gök, batan güneşin gidişinin sevinçli heyecanından mı kızarır, yoksa başka bir ülkeye kaçışının gizli utancından mı? Gözler sonsuz görebilseydi eğer daha neler görebilecektik kim bilir? Kuşlar... ah kuşlar! Hele akşam hüznü çöktü mü yalnızlığın üstüne, nasıl ayrı bir hüznün katarlar bir başımıza kaldığımız, biraz garip, biraz ağlamaklı, biraz çocuksu, buruk anılarımıza? Akşamüstü hüznüleri ne zaman gece korkularına dönüşür yalnızlarda?

Yüzlerce düşünceyi kafamda yoğuruyor, akşam hüznünü usul usul okşuyorum. Birden gökyüzünde mavi bir balon belirdi, uzunca ipini nazlı nazlı sallayarak yavaş yavaş yükseliyor. Bu kez balona takıldı gözlerim; onun nerelere inebileceğini düşlemeye başladım. Bu arada balon giderek küçülüyor, gözden yitiyordu. Gözümü kısıttım. Balonu son gözden yitiş anına dek görmek istiyordum. Hava mı daha çok karardı, balon mu daha bir hızla uzaklaştı bilmiyorum; ama gözden yitip gitti balon, önce morarıp sonra aklaşarak...

Kuşlar? Bunlar kırlangıç mı? Güvercinler olsa gerek. Onların ak-

şamüstü uçuşları neden insanlara hüznü veriyor? Aklıma Sait Faik'in "Son Kuşlar"ı geliyor. O da biraz hüznü kokmuyor mu, sadece iki sözcük olsa bile. Sonra "Kuşlar vardı uykuya" diyen bir başka hüznü şarkı... Serçelerin kışın pencere kenarlarına konarak yiyecek beklediğini anlatan o kadar çok çocuk öyküsü var ki... Bazen, belki de hep günlük güneşlik zamanlarda, o minicik serçelerin çoğul cıvıltıları ve zıp zıp zıplayarak yürüyüşleri, bir sevinç duygusu uyandırabilir insanda. Bülbülün, kanaryanın sesi bile bir hüznü nağmesi değil midir her zaman? Peki bu duyguları yaratan ne? Önce kuş, uçmak, özgürlük ve insansal sınırlılık düşüncesi mi getirip oturtuyor, kuşların özellikle akşamüstü uçuşlarına hüznü ve gariplik duygusunu? "Bütün kuşlar vefası" diyen bir şarkının sözü ve melodileri gelip oturuyor hüznü gönlümün sevda sularına. Eh! Artık yaşımız da...

Bu kez bir sarı balon. Gene hemen hemen aynı yerde yükseliyor göğe doğru... İpi sanki bir uçurtma kuyruğu, kendisi de uçurtma... "Bir baloncu mu var aşağıda?" diye soruyorum içimden. Kısa bir süre balonu izledikten sonra, başımı aşağıya, caddeye çeviriyorum. Gözlerim baloncu arıyor.

Cadde oldukça kalabalık. İnsan, araba, kaldırım yayası, araba aralıklarından yılan gibi kıvrılan, koşan yayalar, kaldırım taht kurmuş kundura boyacıları, kaldırım kendi mülkü gibi kullanan dükkân sahiplerinin sergi eşyaları, reklamlar, afişler, panolar, tabelalar... Sürekli yanan ışıklar, yanıp sönenler, ileriden balıkçının zaman zaman değişen ama daima biraz espri kokan çağırışları: "Geel! Geel! Derya kuzusu bunlar..." Sonra bir korna sesi... bir daha.. Arabaların aralarından fırlayan bir genç pizzacı çırağı, elinde paket, yolu kestirmeden geçmek istiyor...

Gözüm gerçekten de baloncuyu buluyor bunca hengâme, ses cümbüşü, renk curcunası, ışık ve araba hareketliliği içinde... Şapkalı, gençten birisi. Elinde yüzlerce balon. Renk renk, şekil şekil... Az önce uçanlar gibi yuvarlaklar çoğunlukta, ama yılan gibi uzun ve

kıvrımlıları, iki kulaklı tavşanlıları da var.

Baloncunun üzerinde bulunduğu kaldırım, tam karşıma düşüyor. Arkada bir süpermarket, onun yanında pastane, sonra kırtasiyeciler ve başkaları... Dükkân vitrinlerinin aralıklarından yararlanan iki kundura boyacısı çocuk, ellerinde fırçaları, “Tak tak tak” fırçalarını, kundura sandıklarının ayaklarına vurarak müşteri çağırıyorlar... “Boyayalım abi!” Bir an onların gözüyle sadece ayakları görmeye çalışıyorum... O çocuklar bunca hengâmenin içinde belki de büyük ölçüde, sadece, çoğunlukla ayaklara, ayaklardaki kunduralara, kunduralardaki kirlere, tozlara, boyalara bakıyorlardır, kim bilir! Başların üstünden ayakları alt plandan olabileceği gibi göremesem bile bir an düşerim, filmlerdeki birçok sahneyle birleşip çocukların “zoom” gözüyle ayakları izleyebiliyor... Başım döner gibi oluyor... Ayaklar, kundurular, pabuçlar, ayakkabılar, iskarpinler, terlikler, takunyalar, çorabı görünen, çorapsız, yeni, eski, delik deşik, sağlam, yüksek topuklu, alçak topuklu, arkası yatık, arkası çekik, içe dönük, dışa dönük, yan basan, doğru basan, sek sek seken, tek tek basan, yanındakiyle uyumlu, yanındakine aykırı, sürçen, sürünen, birbirine çarpan, gıcırdayan, sessiz, bağlı, bağısız, siyah, kahverengi, beyaz, kırmızı, lacivert, karışık renk ayaklar, ayakkabılar... Sonra daha fiyakalı çizmeler, maroken derideni, suni kösele, deri parlağı, orta boylusu, uzun, uzun boy uzun, kısa boy kısası, yakışanı, sırtanı, dizin üstünde olanı, bacakları saranı, bacaklara bol geleni, fosurdayanı, tıkırdayanı ile çizmeler... Ve... ve şıpıdıklar... Yakınlarda oturdukları ya da buralarda çalıştıkları için gün boyu ayaklarının canları sıkılmasın diye terlik giyen mağaza satıcıları kızlar, oğlanlar, adamlar, kadınlar, çıraklar, ayak işçileri, kundurasını boyatmak için vermiş olanları, yoksulluktan, başka bir şey bulamadıklarından mavi, kırmızı, yeşil, kahverengi, mor ya da istediğiniz başka bir renk naylon terlik giymiş olanlar, yani kundura boyacılarının sevmedikleri ayakkabılar ve de spor ayakkabılar... Yerlileri, Avrupalıları, renklileri, beyazları, süs-

lülere, sadeleri, kalın altlıklılı, ince altlıklılı, koşu için olanları, yürüyüş için yapılanları, bağı sıkı sıkıya bağlanmışlar, bağı gevşemiş ya da çözülmüşler... Çoraplı ayaklar, çorapsızlar, çorapları ayakka-
biyla renk uyumlu olanlar, renk uyumsuzlar... Tabanları düzgünler,
tabanları içe ya da dışa yan basanlar...

Kundura boyacısı çocukların gözüyle dalıp gittiğim bu baş dön-
dürücü düşten bu ayaklar kırkayağından, baloncunun hemen yanın-
da, bir elini baloncuya, daha doğrusu baloncunun balonlarına doğru
uzatmış, sarı saçlı bir kız çocuğu uyandırıyor beni. Çocuk, bir elinde
yarısını ısırdığı bir “keten helvası”, sıkı sıkıya tutarak yerinde zıplıyor
ve sanki balonlara yetişmek ister gibi, bir eliyle de onlara doğru uza-
nıyor. Zıplamalarından ısrarla bir şey ve herhalde balon istediği an-
laşıyor. Çocuğun yanında, sonbahar pardösüsü içinde, gene sarışın,
yüzünü görmediğim, uzunca boylu, iyi giyimli, bir elinde çantası,
öbür elini çocuğa doğru uzatmış ve onun elini yakalamak isteyen bir
kadın. Annesi olmalı, diye düşünüyorum. Çocuk elini vermek iste-
miyor. Belli. Annesi bir şeyler söylüyor... Dikkatimi gürültünün ara-
sından seslerine vermeye çalışıyorum. Kulağıma çalınan, çocuğun
“Balon...” annesinin, annesi olduğunu sandığım kadının “Hadi...
yürü...” sesleri.

Baloncucu müşteri bulmuş, kaybetmek istemiyor. Belli. Sağ eliyle,
sol eline sıkıca bağladığı balon iplerinin düğümünü çözmeye çalışı-
yor. Onun sesini daha net duyuyorum. “Alsın bir tane daha be abla!”
Bir ara trafik durur gibi oldu ya da iyice yavaşladı. Aşağıdaki sesler
daha açık bir biçimde duyuluyor.

“Hadi kızım, yürü dedim sana...”

“Bir tane daha anne... Bir tane daha...”

“Uçuruyorsun işte elinden... İki tane uçtu gitti... bak...”

Anne de çocuk da az önce balonun gözlerden yitip gittiği ve git-
tikçe kızıla dönüşen gökyüzüne bakıyorlar.

“Bir tane daha anne...”

“Hayır dedim sana... Yürü...”

Bu arada baloncu, bir balonun ipini diğerlerinden ayırmış ve çocuğa uzatmış bile.

Parmağına bağlayalım... Bu kez kaçırmak yok ama.”

“Verme kardeşim, verme. Gördün işte, iki tanesini kaçırdı gitti...”

“Çocuktur abla... Bu sefer bağladım parmağına...”

Baloncu bir yandan da çocuğun parmağına balonu bağlıyor.

Kadıncağız zorunlu olarak çantasına davranıyor.

“İstemez abla... benden olsun...”

“Olur mu kardeşim... Senin suçun ne?..”

Kadın çantasından çıkardığı madeni parayı baloncuya uzatıyor. Baloncu almakla almamak arası biraz nazlanıyor.

“Gerçekten abla... Benden olsun, ne çıkar yani... Bir balon...”

“Tamam... tamam, al kardeşim. Hadi yürü artık... Bağladın mı?”

Sonunda baloncu parayı alıyor. Kadının uzattığı eli, çocuğun eli kavriyor ve bir adım atmak üzereyken birdenbire balon ipiyle birlikte kurtuluyor çocuğun elinden. Başlıyor yükselmeye.

Caddeden geçen bir iki kişi yakalamaya çalıştı. Nafile. Bir iki “Uçtu, uçuyor... gitti...” sesi. Annesi çaresiz, bakakalıyor yükselen balona. Bir kıza bakıyor, bir balona. Bir baş sallıyor, bir baloncuya sesleniyor:

“Demedim mi?”

Pembe etekli, mavi süslü, beyaz fistanlı çocuk zıp zıp zıplıyor el çırparak. Sevinç çığlıkları, gülüşleri duyuluyor, öyle ki yoldan geçenler bir küçük kıza bakıyorlar, bir balona, bir annesine.

“Bak bak... anne... ne güzel uçuyor...”

Anne ne yapacağını şaşırılmış durumda. Azarlasın mı? Sürükleyip götürsün mü? Biraz da sağdan soldan kendisine bakanlardan sıkılmış gibi...

“Hadi yürü... Yetti artık... Yürü... eve varınca...”

Baloncu da pişman sanki. Küçük kıza yaklaşıyor. Bir tane daha çözmeye çalışıyor. Çocuğa verecek.

“Dur abla... allasen... Bu sefer benden... İyi bağlayamadım herhalde...”

“Yok kardeşim yok... Bu üçüncü... tutamıyor işte...”

Kundura boyacılarından birisinin sandığının ayaklığına bir ayak kondu. Ayağın sahibi, omuzlarının üzerinden caddeyi, pembeli kız çocuğunu, arada bir uzaklaşan baloncuyu seyrediyor. Kundura boyacısı işine sarıldı bile. Bir, iki, üç, dört fırça... Kunduranın üzerine hafifçe eğilmiş, fırçalama işini bitirince fırçayı sandığın yanına bırakıyor, bir eliyle boya kutusunu çıkarıyor, öteki eline aldığı boya kaşığıyla şöyle bir tartılayıp azımsayıp çoğumsayarak bir kaşık boya alıp kunduraya sürüyor. Kadın baloncuya sesleniyor:

“Verme dedim be kardeşim sana... Yürü hadi. Geç kalıyoruz.”

“Bir tane daha anne... bir tane daha...”

“Hâlâ bir tane diyor... Bu üçüncü balon. Sahip olamıyorsun ki...”

“Bir tane daha!..”

Caddeden geçen bir ikisi durmuş, küçük kıızı, baloncuyu, anneyi seyrediyor. Giderek küçük kızın çevresinde insan, meraklı bir insan halkası oluşuyor gibi...

“Bu benden abla... Vallahi para almam... Uzat bakim elini... Bu sefer eline bağlayacağım, tamam mı? Sıkıca...”

“Peki hadi!.. Bak bu son!.. Bunu abi veriyor. Uçurursan karışmam. Evde oynarsın... Sağ ol kardeş...”

Baloncu kızcağızın bu kez bileğine balonun ipini öyle sıkmadan; ama bir iki düğüm atarak bağladı. Kız kolunu yukarı aşağı salladıkça balon inip çıkıyor havada... Anne kıızı çekiştiriyor... Bu arada son balonun parasını da vermeye çabalıyor, çantasını açmaya çalışarak...

“Vallahi almam abla. Benden... canın sağ olsun...”

Anne sonunda rıza gösterdi. Kızın diğer elinden değil, bu kez balonlu elinden yakalıyor ve yürümeye başlıyorlar. Bir iki adım atıyorlar... Baloncu bağılıyor:

“Hadee renk renk, boy boy balonlar... Çocuğunu sevindirenler...”

Evlerini süsleyenler... Renk renk, boy boy... tanesi bin..."

Küçük kız yukarıdan bir inip bir çıkan balona bakıp çığlıklar atıyor. Annesi kendi koluyla birlikte kızının da kolunun tulumba kolu gibi inip kalkmasından, caddeden geçenlerin dikkatlerini üzerlerinde yoğunlaştırarak, kendilerine bakmasından tedirgin, bir an önce uzaklaşmak istiyor. Ama kızın gözü havada...

"Hadi önüne baksana kızım... yürü... evde oynarsın... önüne bak önüne..."

Pembeli kızcağızın anneyi falan duyduğu yok. Onun gözü balonda. "Şunu tutsana anne..."

Kızcağız bir elinde tuttuğu, yarısı ısırılmış aşk ekmeğini annesine uzatıyor.

"Yürü kızım, elim dolu, görüyorsun."

"Şunu al anne..."

Anne zorunlu olarak kızının tuttuğu balonlu elini bırakıp onun uzattığı aşk ekmeğini alıyor. Bu arada anne, küçük kızını yürürken koruyup kollamak için bir adım arkasında kalıyor. Küçük kız, serbest kalan eliyle bir darbeye kolundaki ipi koparıp ya da çözüp balonu serbest bıraktı. Balon caddeden, birkaç kişinin atılarak yakalama çabalarına karşın, el erişecek seviyeden kurtulup ağır ağır yükselmeye başladı. Gene bir iki "Uçtu... kaçtı... balon..." sesi. Baloncu bu gürültüyle yeniden eski müşterilerine yöneliyor.

Anne bu kez iyice kızdı. Neredeyse küçük kıza vuracak. Küçük kız oralı bile değil. Gözleri yukarılara, yükselen balona takılı, zıp zıp zıplıyor, bir yandan da o minik ellerini birbirine vuruyor...

"Bak ne güzel uçuyor..."

Annenin arkasından ittirmesinin, elinden tutup sürüklemesinin ayrımında bile değil. Kendiliğinden, gözleri hep havada, adımlarını atıyor, bazen ayakları birbirine dolanarak, annesinin tek koluyla kaldırıp düşmesini önlemesiyle yeniden doğru dürüst adım atarak, bazen arka arka yürüyerek gözleriyle balonu izliyor, boş kalan eliyle

balona selam gönderiyor...

“Güle güle... güle güle...”

Annesi kızgın ve sinirleri bozulduğundan sert. Bir yandan gülüyor, gülümsüyor, kahkahalarını tutuyor, öte yandan çevreye, kendisine bakanlara, anlayışlı gözlerle bakış fırlatıyor. Mahcup mahcup, pembeli kızının sevimli görüntüsünden hafifçe gururlu, öte yandan kızını yürütmeye, uzaklaştırmaya çalışıyor. Ama baloncu yeniden yetiştirdi.

Kundura boyacısı çocuk, boyadığı kunduranın altına tırnağıyla vurarak, ayağın değişmesini sağladı. Ayağın sahibi, gene, bir ayak kabısına, bir küçük kıza, annesine, bir de uçan balona bakarak ne anlama geldiğini kestiremediğim şekilde, baş sallıyor...

“Boyayalım abiiii!”

İkinci bir kundura boyacısının sesini duymuşçasına bir ayak, sandığın ayaklığına konuyor. İkinci boyacı, müşteriyi yakalayınca, birinciye gülümsemeli, baş sallayışlı, “N’aberli” bir bakış atıyor. Öteki de aynı “Allah versinli, hadi iyisinli” bir baş sallayışla sürdürüyor işini...

“Hayır istemem kardeşim... Hayır hayır, rica ederim.”

“N’olur anne, bir tane daha...”

“Kızım çıldırdın mı sen? Sayısını unuttum kaç tane oldu... Bir balona sahip olamıyorsun!”

“Bir tane daha anne... bir tane kırmızı!”

“Zaten bir renk seçimin eksikti... Yürü...”

Olayı kısa bir süredir seyreden beyefendiden ak saçlı, kürk yakalı pardösülü, fötr şapkalı, kendine güvenli, orta yaşın üstünde bir adam, nazikçe anneye doğru yaklaşıyor, yüzünde anlayışlı ve beğenmişli bir gülümseme:

“Özür dilerim hanımefendi... O kadar sempatik ki, izin verin bir tane balon alayım...”

Kadıncağız neredeyse ne söylediğini şaşırmış!

Çocuğuna balon almayan bir anne durumuna düşmüş, ona mı yansın, başkalarının sokak ortası ilgisini üzerlerine topladığına mı

sevinsin ya da üzülsün, birisi görürse ne der kaygısına mı dertlensin, tedirgin konuşuyor:

“Yo! Rica ederim beyefendi... Teşekkür ederim... Bu dördüncü ya da beşinci balon... Alıp alıp uçuruyor, tutamıyor...”

Beyefendiden kır saçlı adam, küçük kıza doğru gülümsemeli, hafifçe eğiliyor, yanak almak istercesine, biraz da dilini çocuklaştırarak:

“Ama bu sefer sıkı tutacak değil mi hanım kızım! İstersen şöyle parmağına bağlarız. Evde çözersin...”

Baloncu bu konuşmaları duymuş, işe koyulmuş bile. Harıl harıl, daha fazla zaman kaybetmeyip fırsattan yararlanmak için gözleri yurkarıda, ipleri çekiştirerek kırmızı balon arıyor... Bu değil.. O da değil... Hah işte... buldu. Kırmızı balonu şöyle bir çekişle ipinden, ayırıyor arkadaşlarından, tamam! Kırmızı balonun ipi olduğu kesinlik kazandı. İpi ayırarak küçük kızın parmağına bağlamaya çalışıyor...

“Ben tutarım... bağlama...”

“Yok yok bağlasın.” diye devreye giriyor anne.

“Aman rica ederim efendim, ben öderim...”

“Hayır, lütfen kabul edin... Ne çıkar ki?”

Beyefendiden adam bir madeni binliği -zaten kâğıt binlik mi kaldı?- veriyor baloncuya.

“Hadi teşekkür et amcaya...”

Küçük kız gözlerini balondan ayırmıyor ki...

“Hadi teşekkür et... ayıp...”

“Bırak bırak, bağlama, ben bağlarım...”

Baloncu bir anneye bakıyor, bir beyefendi kılıklıya.

Bir an önce durumundan, olaydan, olay yerinden kurtulmak isteyen anne “Tutsun bakalım.” diyor.

Bunun üzerine baloncu, minik kızın minik elinin baş parmağıyla işaret parmağı arasına iyice tutturuyor balonun ipini, tembihlemeyi de unutmuyor.

“Böyle tut işte, gevşetme, bırakma... Tamam mı?”

Küçük kızın, annenin, beyefendinin, baloncunun çevresinde bir halka oluşmuş bile. Meraklı, gülümser bakışlar hep bunlar... Bu arada insan dairesini görüp meraklanıp başını uzatarak dairenin ortasında ne olduğunu araştıran ve omuzların üzerinden uzanarak içerdekileri görmeye çalışan başlar, “Ne var?” diye kısaca kaşla gözle soran, baş sallamalı bakışlar. “Önemli bir şey yok.” dercesine omuz kaldırıp yanıtlayan ve yoluna devam edenler...

Küçük kız elini yukarıya doğru kaldırdı ve birden gevşetiverdi minik parmaklarını ve aynı zamanda başladı çığlık çığlığa, sevinçle bağırmaya...

“Uçtu... Bak ne güzel...”

Pembe eteklerini savurarak olduğu yerde sevinçten uçarcasına zıplıyor çocuk... “Aaa” sesleri, “Tut tut tut!” bağırışları... “Çocuk bu...” nidaları... “Olmaz böyle şey...” bilmişlikleri... Anne, beyefendiye dönüyor... “Demedim mi size?” gibi bir bakış... Beyefendi kılıklı, anneye, anlayışlı, gülümser “Olur böyle şeyler...” ifadeli, çocuğa, “Neden yaptın?” sorulu, gülümser, “Seni yaramaz...” anlatımlı bakışlar atıyor.

“Hadi bakalım... iyice şımardın sen... Bu yaptığın ayıp artık... Bak herkes sana bakıyor...”

Gerçekten de yirmilerce göz, onlarca gülümser ağız, kızın çevresinde, küçük küçük, nidalı sözcükler atarak onunla ilgileniyorlar.

“Çocuk işte!..”

“Ne yapıyor?”

“Ne sevimli şey!..”

“Bir tane daha... Bir tane daha...”

Çocuk sanki başkalarından kopya almış gibi hemen yineliyor isteğini, annesinin tüm çekiştirmelerine karşın. Sızlanmadan, ağlamadan, küsmeden, kendinden emin, isteğinin yerine geleceğinden güvenli ve bir tane daha balon koparmaya azimli ve kararlı.

“N'olur anne, bir tane daha... n'olur...”

“Bu kaçınıcı... yürü artık... Bir tane daha balon malon yok sana... Tut şu keten helvanı...”

Kızın umurunda değil keten helvası, aşk helvası. Onu büyüyünce düşünür! Şimdi gözü balonlarda.

“N’olur anne, n’olur bir tane daha!..”

Gene o beyefendi adam, sırnaşmadan, iyi niyetli, büyük baba pozlarında, yanlış anlama gelmeyecek bir davranışı sergilemek isteğiyle ses tonunu ayarlayarak, bakışını yumuşatarak, anneye sesleniyor.

“Hadi hanımefendi, hadi kızım... Bir tane daha benden...”

Küçük kız, beyefendi kılıkliya biraz daha yaklaşıyor...

“Bir tane daha!..”

Anne çantasını açıyor. Kararlı. Kendilerini çevreleyen bu insanlardan sıkılmış, ama ikinci bir balonu da kabul etmeyecek bir davranış ve kararlılık içinde, iki bin lirayı uzatıyor baloncuya.

“İki tane ver hadi!.. Ama bu son... Kaçırırsan bir daha hayatta balon almam sana!..”

Baloncu işin keyfini çıkartmak istiyor.

“Ne renk olsun?”

Anne sabırsızlanıyor:

“Ver ver... ne olursa!..”

Ama küçük kızın zamanı bol... Yukarılara bakıyor, elinin işaret parmağı yukarılara, ikinci, üçüncü katlara kadar yükselmiş balonları tarıyor... Bir o yana bir bu yana...

“Pembe!..”

Küçük parmak bir daha tarıyor yukarıdaki balonları...

“Pembe...”

“Ee hadisene kızım!”

“Bir de... yeşil...”

“Yuvarlak mı olsun...”

“Yuvarlak...”

Küçük kızın rahat konuşması herkesin hoşuna gidiyor. Bir iki el

uzanıp şöyle bir yanak alıp yoluna devam ediyor. Baloncu, küçük hanımefendinin işaret buyurduğu balonları ayırmaya koyuldu. Anne, başka insanlarla göz göze gelmekten hafiften çekinerek sabırla, ama aynı zamanda “Ne yapayım?” dercesine bekleyişle balonların çözülmesini bekliyor...

Bu arada, beyefendi kılıklı elini şapkasına götürüp hafifçe selam vererek uzaklaştı... Bir iki kişi daha... Ama onların yerini, kalabalığın ne olduğunu merak eden başka insanlar alıyor. Kimileri şöyle bir eğiliyor, bakıp geçiyor, kimileri bir çocuğu, bir anayı süzüyor. Bu arada baloncu aceleyle bir balonu kaçırdı. Küçük kıızı görmeliydiniz... Ellerini çırparak öylesine neşeyle uğurladı ki balonu, herkes de alkış tutmaya başladı... Kız adeta sevinçten uçuyor... Zıp zıp zıplıyor, el sallıyor...

“Güle güle... Ne güzel ne güzel...”

Baloncu mahcup ve keyifli...

Küçük kız, gözden kayboluncaya kadar uçan balona el sallıyor. Kendi alacağı balonları unutmuş gibi... Balon iyice gözden uzaklaşınca kadar, baloncu iki balonu da düğümden ayırıp ipliklerini annenin eline tutuşturdu bile...

“Hadi yürü, işte aldım...”

Kızın yürümeye hiç mi hiç niyeti yok...

“Bana ver anne...”

“Tutamıyorsun ama...”

“Tutarım tutarım... Bana ver...”

“Hayır! Evde oynarsın yürü...”

“Birisini ver... Birisi sende dursun!..”

Adaletli bir taksimi onaylayan mırıltılar duyuluyor.

“Peki al bakalım... Sıkı tut ama...”

Anne çocuğunun eline tutuşturuyor balonu. Çocuk önce iki eliyle kavriyor, daha doğrusu anne iyi tutması için iki eliyle tutmasını sağlatmaya çalışıyor.

Kalabalıktan birkaç kişi caddeye kaymış... Bir araba caddedeki

kalabalığa korna çalıyor. Caddeden kaldırıma doğru bir hareketlenme belirgin bir şekilde görünüyor yukarıdan. Tıpkı bir denizanasının ağır, yuvarlak devinimi gibi...

Birden pembeli kız, iki elini birden havaya kaldırıp, o minik parmaklarını alabildiğince açarak balonun ipini bırakıverdi ve gene zıplamaya başladı.

“Bak ne güzel uçuyor...”

Bu kez neredeyse on beş-yirmi kişiyi bulmuş dairesel kalabalıktan daha yüksek hayret nidaları yükselmeye başladı...

“Aaaaa!”

“Olmaz böyle...”

“Mal kıymeti bilmiyor...”

“Bu kaçınıcı birader...”

Anne kızı biraz sertçe sürükledi.

“Zıvanadan çıktın sen... yürü!”

Küçük kızın bir an ayağı yerden kesildi çekilmenin hızıyla. Karşı koymaya çalışıyor.

“Benim balonumu ver. O benim balonum!”

Doğru ya... Anne yeni bir balon almayabilir. Ama annenin elindeki o balon kendisinin!..

“Benim balonum... Bana ver...”

Anne, sanki çocuğun elinden malını kaçırın birisi gibi hissediyor kendini. Belki de kendine “Gaddar anne, insafsız kadın, anlayışsız insan, bir balon için şu minik çocuk ağlatılır mı?” dedirtmemek için, başını sallayarak, biraz da hırsıyla, inatla, “Al, ne halin varsa gör!” diyerek, balonu onun kucağına, iki kolu arasına yerleştiriyor... Şöyle bir kavriyor küçük kız balonu... Arkadan, yandan, çevreden sesler yükseliyor:

“Artık onunla evde oynarsın...”

“Hadi, uslu çocuk ol!”

“Aferin sana, bırakma... İşte öyle tut...”

“Çok sıkma, patlatırsın!..”

“Patlatma!..”

İkaz, öğüt, boşboğazlıklar.

Kızcağız ağlamayı, hırçınlaşmayı kesti. Yüzünde güller açıyor. İyi. Ana da yumuşadı.

“Hadi kızım. Onu da evde oynarsın. İstersen evde, odada bırakırsın havaya..”

“Hayır!”

“Peki bırakma ipini, bir yere bağla..”

“Hayır!”

“Peki yürü... Ne istersen öyle yap..”

Kız, bir iki küçük adım atıp gökyüzüne bakıyor, kucağında balon.

Başımı kaldırıyorum, gökyüzüne akşamın gece başlangıçlığı çöktü çökecek... Hani o başta sözünü ettiğim kuşlar, son kuşlar süzülüp duruyor mavi, pembe, kavuniçi, kırmızı renklerle... Yeniden aşağıya bakıyorum. Dalıp gitmişim küçük kızın balon serüvenine...

Yaşlıca bir adam, biraz önceden beri olayı izlediğinden olacak, küçük kıza öğüt verecek oldu:

“Aferin kızım sana... Hadi bunu da evde, salonda bırakırsın... Orada oynarsın..”

“Hayır... Orada evin tavanı var!..”

Kendi gerekçesini bulmuş ve zaten bunu biliyormuş gibisinden aynı anda karnını da ileri ittirerek salıverdi balonu gökyüzüne. Hiç kimsenin tutmak, yakalamak gibi bir girişimi olmadı. Balon yükseldi. Pembeli kızın sevinç çığlıkları yükseldi.

“Ne güzel, ne güzel uçuyor... Bak, bak!..”

Balon yükseldi, yükseldi... Birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü derken terasın hizasına, bir an elimin ereceği yere geldi. İçimden “Tutayım şunu...” diye geçti. Aşağıya baktım. Küçük kız büyük bir sevinçle balona el sallıyor.

“Güle güle...”